DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
İnsan Hakları, Toplumsal Hareketler ve Politika	KH 524	Güz	03+00+00	Seçmeli	3	7.5

Akademik Birim:	Hukuk
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim
Ön Koşullar	Yok
Öğrenim Dili:	Türkçe
Dersin Düzeyi:	Yüksek Lisans
Dersin Koordinatörü:	Remzi Orkun GÜNER
Dersin Amacı:	1. Öğrencilere, uluslararası insan hakları söylem ve pratiğine yönelik siyasi bir perspektif kazandırmak; 2. Öğrencileri, insan hakları hukukunun pratikteki siyasi etkileri konusunda tartışma yürütebilmeleri için ihtiyaç duyacakları kavramsal araçlarla donatmak; 3. Öğrencileri, insan hakları ile farklı siyaset etme tarzları arasındaki etkileşimlerle tanıştırmak; 4. Öğrencilerin insan hakları hukuku konusunda eleştirel düşünme kapasitelerini geliştirmek.
Dersin İçeriği:	Bu ders, insan hakları konusunda felsefi ya da hukuki bir yaklaşımı benimsemek yerine, hakları bir politika kategorisi olarak değerlendirir. İnsan haklarının kavramsal çerçevesi yerine siyasi pratiğine odaklanan bu yaklaşım, hakları, hukuk ile siyasetin kesişiminde, toplumsal hareketlerle arasındaki kurucu ilişkiler üzerinden kavrar. Bu çerçevede, derste öncelikle, insan haklarına bir söylem ve siyaset olarak yaklaşmanın sunduğu imkânlara değinilir. Devamında, insan haklarının tarihsel arka planına odaklanılır; bu arka plan içerisinde, insan haklarının sivil toplum kuruluşları faaliyetleri, toplumsal hareketler, kimlik temelli mücadeleler ve genel olarak hukuk aktivizmiyle ilişkileri analiz edilir. Sonuç olarak bu ders, siyasetin, uluslararası insan hakları hukuku standartlarının kapsamlarının genişletilmesindeki rolünü tartışmaya açarken, insan hakları hukukuna eleştirel fakat olumlayıcı bir yaklaşımın temellerini atar.
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• **1-** Uluslararası insan hakları hukuku rejimi konusunda siyasi ve eleştirel bir perspektif geliştirebileceklerdir. • **2-** Toplumsal hareketler ile hukuk standartları arasındaki dinamik ilişkiyi analiz edebilecek, insan hakları fikrinin tarihsel seyri ve haklar adına verilen mücadele pratikleri konusunda fikir edinebileceklerdir. • **3-** İnsan hakları siyasetini besleyebilecek kuramsal tartışmalar açabileceklerdir.
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Konu anlatımı; öğrencilerin derse aktif katılımıyla sınıf-içi tartışmalar; öğrenci sunumları

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş: Ders Tanıtımı	Yok
2	Bir “Söylem” olarak İnsan Hakları	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
3	Bir “Politika” olarak İnsan Hakları	Ders materyalinin okunması, yazma çalışması için ön hazırlık
4	İnsan Haklarının Tarihsel Arka Planı (I)	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
5	İnsan Haklarının Tarihsel Arka Planı (II)	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
6	Sivil Toplum Kuruluşları ve İnsan Hakları	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
7	Toplumsal Hareketler ve İnsan Hakları	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi

		tartışma
8	Kimlik Siyaseti ve İnsan Hakları	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
9	İnsan Hakları Aktivizmi Nedir?	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
10	Dostluk Siyaseti ve Haklar (I): Hannah Arendt	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
11	Dostluk Siyaseti ve Haklar (II): Michel Foucault	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
12	Dostluk Siyaseti ve Haklar (III): Güncel Yaklaşımlar	Ders materyallerinin okunması ve sınıf-içi tartışma
13	Öğrenci Sunumları	Yok
14	Öğrenci Sunumları	Yok

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Her konu için farklı kaynaklar kullanılacaktır.

DİĞER KAYNAKLAR

- Hannah Arendt, “Sokrates”, Politikanın Vaadi (çev. Müge Serin), Sel Yayıncılık, İstanbul, 2023, 9-38.
- Fatmagül Berktay, Politikanın Çağrısı, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2010, 11-40.
- Fatmagül Berktay, Düşünme Etiği, Metis, İstanbul, 2021.
- Costas Douzinas, İnsan Hakları ve İmparatorluk (çev. Kasım Akbaş, Rabia Sağlam), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Ekim 2017.
- Pınar Ecevitoğlu, “İnsan Hakları Siyasetini Yeniden Düşünmek”, Eğitim Bilim Toplum, C. 13, S. 50, 2015, 203-226.
- Michel Foucault, “Bir Özgürlük Pratiği olarak Kendilik Kaygısı Etiği”, Özne ve İktidar (çev. Işık Ergüden, Osman Akınhay), Ayrıntı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2005, 221-247.
- Michel Foucault, “Şen Bilim, Michel Foucault ile Söyleşi” (çev. Doğu Durgun), Queer Tahayyül (der. Sibel Yardımcı & Özlem Güçlü), Sel Yayıncılık, İstanbul, 2013, 75-86.
- Remzi Orkun Güner, “Hakları Tarihselleştirmek: İnsan Hakları Tarihyazımında Yeni Arayışlar”, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Bülteni, Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 27 Ocak 2023.
- Remzi Orkun Güner, İnsan Hakları Paradoksu: Özne ve Siyaset, Zoe Kitap, İstanbul, 2022.
- Lynn Hunt, İnsan Haklarını İcat Etmek. Tarihsel Bir Anlatı (çev. Eymir Albal), Lykeion, İstanbul, 2021.
- Claude Lefort, Demokratik İcat (çev. Alican Candoğan), Runik Kitap, İstanbul, 2023.
- Samuel Moyn, Eşit Olmayan Bir Dünyada İnsan Hakları Yeterli Değil (çev. Seza Özdemir), Runik Kitap, İstanbul, 2023.
- Samuel Moyn, Son Ütopya. Tarihte İnsan Hakları (çev. Firdevs Ev), Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2014.
- Sibel Yardımcı, “Başka Türlü Bir Aşk: Hakikat, Kendilik, Cinsellik”, Michel Foucault, Öznellik ve Hakikat. College de France Dersleri, 1980-1981 (çev. Sibel Yardımcı), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017, xv-xiviii.

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	**Sayı**	**Katkı Payı (%)**
Sunum/Jüri	1	50
Final Sınavı	1	50
Total:	**2**	**100**

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yükü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Sunum/Jüriye Hazırlık	1	43.5	43.5
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	1	52	52
Final Sınavı	1	50	50
Toplam İş Yükü (saat):			**187.5**

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
OC1									
OC2									
OC3									

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek